

Organizácie žiadajú zmeny v pandemických pravidlách pre deti a mládež: skrátiť karanténu, pomôcť školám, neobmedzovať deti v rozvojových aktivitách a pripraviť plán kompenzácií dopadov na vzdelávanie, duševné a fyzické zdravie.

Predstavitelia 21 organizácií a združení spustili dnes otvorenú výzvu **Dajme prednosť školám a aktivitám pre deti a mládež**, ku ktorej sa môže pripojiť podpisom aj verejnosť na MojaPetícia: <https://cutt.ly/deti-maju-prednost>

Organizácie žiadajú, aby boli v prípadnej ďalšej vlne pandémie **školy prioritou celej vlády** a všetkých, ktorí sa podieľajú na príprave protipandemických opatrení. Prísľub ministra školstva, že sa tento školský rok nebudú plošne zatvárať, musí byť spoločným záväzkom, ktorému musia zodpovedať i konkrétne kroky.

V prvom rade je potrebné **skrátiť čas, ktorý deti a mladí ľudia strávia mimo školy** kvôli karanténe spôsobenej kontaktom s pozitívne testovanou osobou. Dnes manuál MŠVVaŠ SR hovorí o 14 dňoch, čo môže spôsobiť, že deti a mladí ľudia strávia opäť dlhý čas nielen mimo školy, ale opakovane a dlhodobo bude obmedzený aj ich prístup k rozvojovým a záujmovým činnostiam. Čas karantény treba znížiť aj vzhľadom na to, že väčšina žiakov a žiačok strávila posledné dva roky mimo školy až polovicu času.

Dôležité je preto **podporiť školy pri riešení situácii pri prípadnom výskyte infekcie** (*intervenčné testovanie; osobitná podpora na RÚVZ SR pre školy; pedagógovia, deti, ale aj rodičia by mali mať možnosť sa bezplatne otestovať, aby aj týmto spôsobom chránili školy*). Nevyhnutné je **podporiť školy primeranými financiami** tak, aby mohli zvyšovať bezpečnosť prostredia a pomôcť deťom prekonať dopady, ktoré mala pandémia a extrémne dlhá izolácia na duševné a fyzické zdravie detí, ich vzdelávanie, prax a prípravu na povolanie. Školy nemajú dosť prostriedkov často ani na hygienické vybavenie, nieto na zariadenia ako monitory CO₂ či germicídne žiariče a pod. Chýbajú učitelia, asistenti učiteľov, psychologovia, personál do školských družín, pričom ich posilnenie si vyžaduje nielen riešenie dopadov pandémie, ale aj napĺňanie sprísnených podmienok pre dezinfekciu a minimalizáciu stretávania sa skupín žiakov a žiačok.

Nezatvárať školy však už nestačí, upozorňujú organizácie. **Obmedzovaný nesmie byť ani rozvoj detí a mladých ľudí prostredníctvom mimoškolskej činnosti, mimovládnych organizácií pracujúcich s deťmi a mládežou, športových kluboch, ZUŠ, CVČ, umeleckých súborov a pod.** Mnohé zariadenia i školy dokážu zabezpečiť chod tak, aby deti nemuseli aj tretí školský rok prísť o činnosti rozvíjajúce ich talent a záujmy. Hygienici im v nastavovaní zásad bezpečnosti musia byť pripravení radiť a pomáhať, nie zakazovať. Aj na školské lyžiarske výcviky a školy v prírode môže byť využitý model, ktorý sa osvedčil pri letných detských táboroch (bezplatný neinvazívny test pre účastníkov prostredníctvom korona.gov).

Výzva tiež hovorí, že **deti a mladí ľudia nemôžu byť diskriminovaní** v prístupe k vzdelávaniu, odbornej praxi a k aktivitám rozvíjajúcim ich záujmy **na základe toho, či sú alebo nie sú zaočkovaní**, resp. či sú zaočkovaní ich rodičia. Študenti/ky všetkých stupňov škôl nesmú byť diskriminovaní **ani podľa študijných odborov**. Pre deti do 18 rokov je diskriminačný aj režim OTP.

Vládou prijatý Covid Automat napr. neobmedzuje študentov zdravotníckych odboroch, pričom pre ostatné platia obmedzenia už od oranžovej fázy. Covid Automat tiež v horších fázach obmedzuje vstup detí a mládeže do ZUŠ, CVČ, športových, umeleckých klubov a ďalších zariadení. Väčšina detí strávila počas posledných dvoch školských rokov vyše 10 mesiacov nielen mimo školy, ale aj záujmových, tvorivých a športových aktivít. Preto musia deti dostať absolútnu prednosť a nemôžu byť diskriminované ani na základe očkovania: benefity očkovania pri každom dieťati zvažujú jeho rodičia a deti nemôžu niesť zodpovednosť za tieto rozhodnutia. Vakcinácia nesmie vytvárať neinkluzívne prostredie na školách a priestor na vyčleňovanie detí. Dodnes nie je jasné, ako bude vyriešená dostupnosť neinvazívneho

Kontakty: Andrea Hajduchová, Tel: 0908 700 857, andrea.hajduchova@ddh.sk www.dajmedetomhlas.sk

testovania pre deti OTP režime či praktický problém pri dovŕšení 12 rokov dieťaťa. *(Aj keby rodičia chceli po dovŕšení 12 rokov dieťa očkovať, kým bude spĺňať pravidlá, je vylúčené z aktivít na vyše mesiac.)*

Organizácie žiadajú urýchlene **pripraviť plán kompenzácií v oblastiach ako vzdelávanie, duševné a fyzické zdravie, záujmové činnosti, rozvoj talentu, príprava na zamestnanie a ďalšie**. Na príprave a financovaní tohto plánu pre deti a mladých sa musia podieľať všetky relevantné rezorty.

V čase pandémie sme opakovane voči deťom a mladým ľuďom zlyhávali. Na Slovensku zaplatili vysokú cenu za svoj príspevok k ochrane zvyšnej časti spoločnosti a dnes im to spoločnosť musí vrátiť. Opakovanie zlyhaní a odsúvanie potrieb detí a mladých ľudí na poslednú koľaj bude dôkazom rezignácie politikov, odborníkov a inštitúcií k budúcnosti mladej generácie a chýbajúcej empatie pre potreby detí a mládeže.

Otvorenú výzvu podporili predstavitelia nasledovných organizácií a združení: Iniciatíva Dajme deťom hlas, Združenie základných škôl Slovenska, Asociácia základných umeleckých škôl Slovenskej republiky „EMU-Slovakia“, Fórum proaktívnych škôl, Rada mládeže Slovenska, Aliancia stredoškôľakov, ETP Slovensko, oz eduRoma – Roma Education Project, OZ Cesta mladých, Školský network - Podpora škôl na ceste ich autonómneho rozvoja, Centrum vzdelávacích analýz, Nadácia Pontis, Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava, Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica, OZ Rodicia.sk, Freedu – vzdelávacie centrum, Eduword.sk, Deti nepočkajú, Slovenská plavecká federácia, Slovenský olympijský a športový výbor a Americká obchodná komora v SR.

Výzva aj s rozsiahlejším vysvetlením bodov a so zoznamom signatárov v prílohe a [na stiahnutie na webe \(https://www.dajmedetomhlas.sk/wp-content/uploads/2021/08/31_08_2021_Vyzva-Dajme_prednost_školam.pdf\)](https://www.dajmedetomhlas.sk/wp-content/uploads/2021/08/31_08_2021_Vyzva-Dajme_prednost_školam.pdf).